

Sygn. akt I PK 152/17

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z wniosku Międzyzakładowego Związku Zawodowego Pracowników [...] z siedzibą w Z.

przeciwko „A.” Spółce Akcyjnej w D.

o ustalenie reprezentatywności międzyzakładowej organizacji związkowej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 20 czerwca 2018 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy od postanowienia Sądu Okręgowego - Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w K.

z dnia 12 stycznia 2017 r., sygn. akt IX Pa [...],

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**II. zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestnika
postępowania 240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Międzyzakładowy Związek Zawodowy Pracowników [...] domagał się we wniosku skierowanym przeciwko „A.” S.A. w D. ustalenia, że spełnia kryterium reprezentatywności w rozumieniu art. 241¹⁷ k.p. lub art. 241^{25a} § 1-3 k.p.

Sąd Rejonowy w D. postanowieniem z dnia 1 września 2016 r. oddalił wniosek. Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z dnia 12 stycznia 2017 r. oddalił apelację wnioskodawcy.

Skarga kasacyjna oparta została na zarzucie naruszenia:

- art. 241³⁰ k.p. w związku z art. 241^{25a} § 1 k.p. przez ich błędna wykładnię,
- art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c. przez przyjęcie przez Sąd drugiej instancji za własne ustaleń Sądu Rejonowego, bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań, w sytuacji, gdy zarzuty apelacji obejmowały przede wszystkim sprzeczność ustaleń ze zgromadzonym materiałem dowodowym.

- art. 386 § 4 k.p.c. przez nierozpoznanie istoty sprawy, czyli zaniechanie zbadania materialnej podstawy żądania wniosku (art. 241³⁰ k.p. w związku z art. 241^{25a} § 1 k.p.c.).

W ocenie skarżącego w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne polegające na potrzebie wyjaśnienia dopuszczalności przyjmowania przez sąd drugiej instancji ustaleń sądu pierwszej instancji w sytuacji zgłoszenia w apelacji zarzutu nierozpoznania istoty sprawy oraz czy w związku z tym wynikający z art. 378 § 1 k.p.c. nakaz rozważenia zarzutów apelacji nie skutkuje obowiązkiem przeprowadzenia przez sąd drugiej instancji własnej oceny materiału dowodowego w zakresie zgłoszonego zarzutu.

Dodatkowo, w ocenie skarżącego istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, w szczególności art. 241³⁰ k.p. w związku z art. 241^{25a} § 1 k.p. Tezy tej jednak wnioskodawca nie rozwinął.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania.

Odpowiedz na zgłoszone przez skarżącego zagadnienie prawne można bez trudu znaleźć w art. 387 § 2¹ k.p.c. Wynika z niego, że jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego ani nie zmienił ustaleń faktycznych sądu pierwszej instancji, a w apelacji nie zgłoszono zarzutów dotyczących tych ustaleń, uzasadnienie wyroku może zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. W przeciwnym razie uzasadnienie wyroku sądu drugiej instancji powinno czynić zadość wymaganiom zawartym w art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c. Dodać do tego wypada, że sąd drugiej instancji w przypadku zgłoszenia zarzutów dotyczących stanu

faktycznego, czyni zadość obowiązкови zawartemu w art. 328 § 2 k.p.c., jeśli zda relacje z ustaleń poczynionych w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, a następnie oświadczy, że w całości się z nimi zgadza.

Skarżący formułując zagadnienie prawne popełnił błąd konstrukcyjny. Pomieszał dwie niezależne sfery – materialnoprawną i faktyczną. Kwestia „istotny sprawy” należy do pierwszej z nich, zaś ocena materiału dowodowego do drugiej. Oznacza to, że zarzut nierozpoznania istotny sprawy nie ma przełożenia na zakres i sposób przeprowadzenia przez sąd rozważań w zakresie oceny materiału dowodowego. Czym innym jest bowiem odniesienie się do przepisów prawa materialnego, a czym innym ustalenie miarodajnego stanu faktycznego. Zależność między tymi aspektami ma odmienny charakter. Sposób widzenia podstawy prawnej mającej w sprawie zastosowanie wyznacza zakres niezbędnych ustaleń faktycznych. Oznacza to, że dopiero w razie jej zmiany można zasadnie uznać, że zachodzi konieczność dostosowania sfery faktycznej, tak aby była miarodajna względem przepisów prawa materialnego. W sytuacji, gdy w ocenie skarżącego nie rozpoznano istoty sprawy, a sąd nie podziela tego zapatrywania, trudno wymagać, aby sąd drugiej instancji dokonywał ponownej oceny materiału dowodowego, jeśli zgadza się w tym względzie ze stanowiskiem sądu pierwszej instancji.

Przeprowadzone rozważania uświadamiają, że zgłoszone zagadnienie nie jest „istotne” w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Statusu tego rodzaju nie posiada bowiem kwestia, którą można bez trudu wyjaśnić dysponując podstawową wiedzą prawną.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. potrzeba wykładni przez Sąd Najwyższy przepisów zachodzi tylko wówczas, gdy budzą one poważne wątpliwości lub wywołują rozbieżności w orzecznictwie sądów. Skarżący nie udokumentował tego ostatniego elementu, oznacza to, że przyjęcie skargi kasacyjnej jest możliwe, jeśli rozumienie art. 241^{25a} § 1 k.p. w związku z art. 241³⁰ k.p. nie jest jednoznaczne. W sprawie Sąd Rejonowy i Okręgowy zaprezentował interpretację, zgodnie z którą reprezentatywność międzyzakładowych organizacji związkowych należy oceniać u każdego z pracodawców oddzielnie. Skarżący jest przeciwnego zdania. W jego ocenie, posiadanie takiego statusu w Oddziale w Z. (który jest odrębnym pracodawcą), powoduje, że organizacja jest reprezentatywna również w zakładzie

w D. (oddzielny pracodawca), mimo, że tam organizacja na 8.775 zatrudnionych ma tylko 2 członków.

Nawiązując do wskazanej rozbieżności, należy stwierdzić, że analiza art. 241³⁰ k.p. w kontekście art. 241^{25a} § 1 pkt 2 k.p. nie budzi wątpliwości. Odpowiednie stosowanie art. 241^{25a} § 1 pkt 2 k.p. do międzyzakładowej organizacji związkowej (co nakazuje art. 241³⁰ k.p.) oznacza, że w zakresie uzyskania statusu organizacji reprezentatywnej musi ona spełnić te same kryteria co zakładowa organizacja związkowa. Punktem odniesienia dla tej kwalifikacji jest zwrot „u pracodawcy”. Z przepisu art. 241³⁰ k.p. nie da się wyinterpretować, że stosowanie odpowiednie modyfikuje wzorzec wpisany w art. 241^{25a} § 1 pkt 2 k.p., a tym samym zmienną nie jest kwalifikowana relacja między pracownikami zrzeszonymi i zatrudnionymi u konkretnego pracodawcy. W przeciwnym razie art. 241³⁰ k.p. powinien przewidywać zapis dalej idący. Czym innym jest bowiem rozszerzenie zmiennej podmiotowej (różnicy między zakładową i międzyzakładową organizacją związkową), a czym innym przekształcenie modelu normatywnego. Rola art. 241³⁰ k.p. ogranicza się tylko do upoważnienia międzyzakładowej organizacji związkowej do starania się o uzyskanie statusu organizacji reprezentatywnej. Funkcją tego przepisu nie jest natomiast zmiana elementów tej kwalifikacji. Uzyskanie bowiem tego rodzaju rezultatu powoduje konieczność wyraźnego rozgraniczenia wzorca właściwego dla zakładowych i międzyzakładowych organizacji związkowych, na co ustawodawca się nie zdecydował. Przedstawione konkluzje możliwe są do wyinterpretowania przy zastosowaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Trudno zatem uznać, że wskazane przepisy budzą poważne wątpliwości.

Dlatego na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. i art. 98 § 1 k.p.c. oraz art. 99 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.